



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCCXXXII. ad annum CCCCLI.

Parisiis, 1644

Epistola XCIII. Leonis Papae I. Ad Tvribivm Astvricensem Episcopvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14584

NOTÆ IACOBI SIRMONDI
SOCIETATIS IESV.

¹ Inquisitiones Rustici quæ Leonis responsionibus singulis præmittuntur, nunc primum prodeunt in lucem ex diuersis manuscriptis, hæcenus non sine incommodo prætermisæ, cum sine his plerumque intelligi responsiones non possint.

² *Paterno arbitrio.*] In codice Canonum Dionysii exigui inter Leonis Decreta cap. 18. & apud Gratianum 32. qu. 2. *Non omnis mulier*, itemque apud Burchardum & Iuonem, membrum hoc inepte cum superiori capite coniungitur.

³ *Culpanda est sane.*] Hic rursus a Dionysio cap. 19. & a Gratiano ibidem cap. *Ancillam a toro*, membrum hoc fædo errore cum præcedenti connectitur, cum, vt ex inquisitione patet, ad res plane diuersas pertineant: tanti erat inquisitiones istas, vt diximus, non omitti.

EPISTOLA XCIII.
LEONIS PAPÆ I.
AD TVRIBIVM ASTVRICENSEM
EPISCOPVM.

- | | |
|---|---|
| I. Contra Priscillianistas, qui sanctam trinitatem, non personis, sed tantum nominibus distinguunt. | ta, & a demonibus in utero formari. |
| II. Aduersus id, quod Dei filium posteriorem credunt, quam Patrem. | IX. Contra id, quod filios repromissionis ex Spiritu sancto dicunt esse conceptos. |
| III. Aduersus id, quod dicunt, ideo unigenitum dici Christum, quia solus de Virgine natus. | X. Contra id, quod animas in celestibus peccare dicunt, & secundum qualitatem peccati in hoc mundo accipere sortem, vel bonam, vel malam. |
| IV. De natali Domini, quod in eo Priscillianiste ieiunia celebrent. | XI. Contra id, quod fatalibus stellis dicunt animas hominum obligatas. |
| V. Aduersus id, quod aiunt animam hominis ex diuina esse substantia. | XII. Contra id, quod sub aliis potestatibus partes animæ, sub aliis corporis membra describunt. |
| VI. Contra id, quod aiunt diabolum ex se, vel ex chao esse, & propriam habere naturam. | XIII. & XIV. Contra id, quod duodecim signa, quæ mathematici obseruant, per corpus omne distinguunt. |
| VII. Contra illud, quod nuptias & procreationes filiorum adstruant esse peccatum. | XV. De apocryphis eorundem Priscillianistarum. |
| VIII. Contra id, quod corpora humana diaboli dicunt esse signum Concil. Tom. 7. | XVI. * De libro Dicticini. * Distinui. |

Leo episcopus Turibio episcopo salutem.

QVAM laudabiliter pro catholicæ fidei veritate mouearis, & quam solícite dominico gregi deuotionem officii pastoralis impendas, tradita nobis per diaconum tuum fraternitatis tuæ scripta demonstrant, quibus notitiæ nostræ insinuare curasti, qualis in regionibus vestris de antiquis pestilentia reliquiis errorum morbus exarsit. Nam & epistolæ sermo, & commonitorii series, & libelli tui textus demonstrant Priscillianistarum foetidissimam apud vos recaluisse sentinam. Nihil est enim sordidum in quorumque sensibus impiorum, quod in hoc dogma non confluxerit: quoniam de omnium terrenarum opinionum luto, multiplicem sibi facem commiscuerunt, vt soli totum biberent, quidquid alii ex parte gustassent. Denique si vniuersæ hæreses, quæ ante Priscilliani tempus exortæ sunt, diligentius retractentur, nullus pene inuenietur error, de quo non traxerit impietas ista contagium: quæ non contenta eorum recipere falsitates, qui ab euangelio Christi sub Christi nomine deuiarunt, tenebris se etiam paganitatis immerfit, vt per magicarum artium profana secreta, & mathematicorum vana mendacia, religionis fidem morumque rationem in potestate dæmonum, & in effectu siderum collocarent. Quod si & credi liceat & doceri; nec virtutibus præmium, nec vitiiis pœna debetur, omniaque non solum humanarum legum, sed etiam diuinarum constitutionum Decreta soluentur: quia neque de bonis, neque de malis actibus vllum poterit esse iudicium, si in vtramque partem fatalis necessitas motum mentis impellit: & quidquid ab hominibus agitur, non est hominum, sed astrorum. Ad hanc insaniam pertinet prodigiosa illa totius humani corporis per duodecim cæli signa distinctio, vt diuersis partibus diuersæ præsideant potestates: & creatura quam Deus ad imaginem suam fecit, in tanta sit obligatione siderum, in quanta est connexionem membrorum. Merito patres nostri, sub quorum temporibus hæresis hæc nefanda prorupit, per totum mundum instanter egere, vt impius furor ab vniuersa ecclesia pelleretur: quando etiam mundi principes ita hanc sacrilegam amentiam de-

testati sunt, vt auctorem eius ac plerosque discipulos legum publicarum ense prosternerent. Videbant enim omnem curam honestatis auferri, omnem coniugiorum copulam solui, simulque diuinum ius humanumque subuerti: si huiusmodi hominibus vsquam viuere cum tali professione licuisset. Et profuit diu ista districtio ecclesiastica lenitati, quæ etsi sacerdotali contenta iudicio cruentas refugit vltiones, seueris tamen Christianorum principum constitutionibus adiuuatur, dum ad spiritale nonnunquam recurrunt remedium qui timent corporale supplicium. Ex quo autem multas prouincias hostilis occupauit irruptio, & executionem legum tempestates interdixere bellorum, ex quo inter sacerdotes Dei difficiles comatus, & rari cœperunt esse Conuentus; inuenit ob publicam perturbationem secreta perfidia libertatem, & ad multarum mentium subuersionem his malis est incitata, quibus debuit esse correcta. Quæ vero illic, aut quanta pars plebium a contagione pestis huius aliena est, vbi (sicut caritas tua indicat) lethali morbo etiam quorundam sacerdotum corda corrupta sunt, & per quos opprimenda falsitas, & defendenda veritas credebatur, per ipsos doctrinæ Priscilliani, euangelium subditur Christi, vt ad profanos sensus pietate sanctorum voluminum deprauata, sub nominibus prophetarum & apostolorum non hoc prædicetur quod Spiritus sanctus docuit, sed quod diaboli minister inseruit? Quia ergo dilectio tua fideli, quantum potuit, diligentia damnatas olim opiniones decem & septem capitulis comprehendit: nos quoque strictim omnia retractemus, ne aliquid harum blasphemiarum aut tolerabile videatur, aut dubium.

I.

Primo itaque capitulo demonstratur, quam impie sentiant de trinitate diuina, qui & Patris, & Filii, & Spiritus sancti, vnam atque eandem asserunt esse personam, tamquam idem Deus, nunc Pater, nunc Filius, nunc Spiritus sanctus nominetur: nec alius sit qui genuit, alius qui genitus est, alius qui de vtroque processit: sed singularis vnitas in tribus quidem vocabulis, sed non in tribus sit accipiēda personis. Quod blasphemix genus de Sabellii opinione sūpserunt, cuius discipuli etiam Patropassiani merito nuncu-

pantur: quia si ipse est Filius qui & Pater, crux Filii, Patris est passio: & quidquid in forma serui Filius Patri obediendo sustinuit, totum in se Pater ipse suscepit. Quod catholicae fidei sine ambiguitate contrarium est, quæ trinitatem vnitatis sic homouision confitetur, vt Patrem & Filium & Spiritum sanctum sine confusione indiuisos, sine tempore sempiternos, sine differentia credat æquales: quia vnitatem in trinitate non eadem persona, sed eadem implet essentia.

I I.

In secundo capitulo ostenditur ineptum vanumque commentum, de processionibus quarumdam virtutum ex Deo, quas habere cœperit, & quas essentia sua ipse præcesserit: in quo Arianorum quoque suffragantur errori, dicentium, quod Pater prior Filio sit, quia fuerit aliquando sine Filio, & tunc Pater esse cœperit, quando Filium genuerit. Sed sicut illos catholica ecclesia detestatur, ita & istos, qui putant vnquam Deo id, quod eiusdem essentia, defuisse. Quem sicut mutabilem, ita & proficientem dicere nefas est. Quam enim mutatur quod minuitur, tam mutatur etiam quod augetur.

III.

Tertii vero capituli sermo designat, quod iidem impii asserant, ideo vnigenitum dici Filium Dei, quia solus sit natus ex Virgine. Quod vtique non auderent dicere, nisi Pauli Samosatani & Photini virus hausissent, qui dixerunt Dominum nostrum Iesum Christum, antequam nasceretur ex virgine Maria, non fuisse. Si autem isti aliud de suo sensu intelligi volunt, neque principium de matre dant Christo, asserant necesse est non vnum esse Filium Dei, sed alios quoque ex summo Patre progenitos, quorum hic vnus sit natus ex femina, & ob hoc appelletur Vnigenitus, quia hanc nascendi conditionem alius filiorum Dei nemo suscepit. Quaquauersum igitur se contulerint, in magna tendunt impietatis abruptum, si Christum Dominum, vel ex matre volunt habere principium, vel Patris Dei vnigenitum diffitentur: cum & de matre is natus sit, qui erat Deus Verbum, & de Patre nemo sit genitus præter Verbum.

IV.

Quarto autem capitulo continetur, quod natalem

Christi, quem secundum susceptionem veri hominis catholica ecclesia veneratur, quia *Verbum caro factum est & habitauit in nobis*, non vere isti honorent, sed honorare se simulent, ieiunantes eodem die, sicut & die dominico, qui est dies resurrectionis Christi. Quod utique ideo faciunt, quia Christum Dominum in vera hominis natura natum esse non credunt, sed per quamdam illusionem ostentata videri volunt, quæ vera non fuerint; sequentes dogma Cerdonis atque Marcionis, & cognatis suis Manichæis per omnia concordantes. Qui sicut in nostro examine detecti atque conuicti sunt, dominicum diem, quem nobis Saluatoris nostri resurrectio consecrauit, exigunt in mœrore ieiunii; Solis (vt proditum est) reuerentiæ hanc continentiam deuouentes, vt per omnia sint a nostræ fidei vnitate discordes, & dies qui a nobis in lætitia habetur, ab illis in afflictione ducatur. Vnde dignum est, vt inimici crucis Christi & resurrectionis, talem excipiant sententiam, qualem elegerunt doctrinam.

V.

Quinto capitulo refertur, quod animam hominis diuinæ asserant esse substantiæ, nec a natura creatoris sui conditionis nostræ distare naturam. Quam impietatem ex philosophorum quorundam & Manichæorum opinione manantem, catholica fides damnat: sciens nullam tam sublimem, tamque præcipuam esse facturam, cui Deus ipse natura sit. Quod enim de ipso est, idem est quod ipse. Nec id aliud est, quam Filius, & Spiritus sanctus. Præter hanc autem summæ trinitatis vnâ consubstantialem, & sempiternam, atque incommutabilem deitatem, nihil omnium creaturarum est, quod non in exordio sui ex nihilo creatum sit. Non autem, quidquid inter creaturas eminet, Deus est, nec si quid magnum est, atque mirabile, hoc est quod ille *qui facit mirabilia magna solus*. Nemo hominum veritas, nemo sapientia, nemo iustitia est: sed multi participes sunt veritatis & sapientiæ atque iustitiæ. Solus autem Deus nullius participationis indigus est. De quo quidquid digne utcumque sentitur, non qualitas est, sed essentia. Incommutabili enim nihil accedit, nihil deperit: quia esse illi, quod est sempiternum, semper est proprium. Vnde in se manens innouat

Ioan. 1.
Vide huius
S. Leonis
serm. 2. in
Natali Do-
mini, cap. 5.
& serm. 7.
cap. 3. 4. 5. 6.
Item de E-
piphani. ser.
4. in fine
cap. 4.

*Psal. 71. &
135.*

omnia, & nihil accipit quod ipse non dedit. Nimum igitur superbi, nimumque sunt cæci, qui cum dicant humanam animam diuinæ esse substantiæ, non intelligunt, nihil se aliud dicere, quam Deum esse mutabilem, & ipsum perpeti quidquid potest naturæ eius inferri.

VI.

Sexta annotatio indicat eos dicere, quod diabolus nunquam fuerit bonus, nec natura eius opificium Dei sit, sed eum ex chao & tenebris emerfisse: quia scilicet nullum sui habeat auctorem, sed omnis mali ipse sit principium atque substantia: cum fides vera, quæ est catholica, omnium creaturarum, siue spiritualium, siue corporalium, bonam confiteatur substantiam, & mali nullam esse naturam: quia Deus qui vniuersitatis est conditor, nihil non bonum fecit. Vnde & diabolus bonus esset, si in eo, quod factus est, permaneret. Sed quia naturali excellentia male vsus est, & in veritate non stetit, non in contrariam transiit substantiam, sed a summo bono, cui debuit adherere, desciiuit: sicut ipsi, qui talia asserunt, a veris in falsa prouunt, & naturam in eo arguunt, in quo sponte delinquunt, ac pro sua voluntaria peruersitate damnantur. Quod vtique in ipsis malum erit, & ipsum malum non erit substantia, sed poena substantiæ.

VII.

Septimo loco sequitur, quod nuptias damnant, & procreationem nascentium perhorrescunt: in quo (sicut pene in omnibus) cum Manichæorum profanitate concordant, ideo (sicut ipsorum mores probant) conjugalem copulam detestantes, quia non est illic libertas turpitudinis, vbi & pudor matrimonii seruatur, & spes sobolis.

VIII.

Octauum ipsorum est, plasmationem humanorum corporum diaboli dicere esse figmentum, & semina conceptionum opera dæmonum in mulierum vteris figurari: propterea resurrectionem carnis non esse credendam, quia concreatio corporis non sit congruens animæ dignitati. Quæ falsitas sine dubio opus diaboli est, & talia prodigia opinionum figmenta sunt dæmonum, qui non in feminarum ventribus formant homines, sed in hæreticorum cordibus tales fabricantur errores. Quod immundissimū
virus

virus de Manichææ impietatis specialiter fonte procedēs, olim fides catholica deprehendit atque damnauit.

IX.

Nona autem annotatio manifestat, quod filios promissionis, ex mulieribus quidem natos, sed ex Spiritu sancto dicant esse conceptos, ne illa soboles, quæ de carnis semine nascitur, ad Dei cōditionem pertinere videatur. Quod catholicæ fidei repugnans atque contrarium est, quæ omnem hominem in corporis animæque * substantia a conditore vniuersitatis formari atque animari intra materna viscera confitetur: manente quidem illo peccati mortalitatisque contagio, quod in prolem a primo parente transcurrit, sed regenerationis sacramento subueniente, quo per Spiritum sanctum promissionis filii renascuntur, non in vtero carnis, sed in virtute baptismatis. Vnde & Dauid, qui vtique erat promissionis filius, dicit ad Deum: *Manus tuæ fecerunt me, & plasmauerunt me.* Et ad Ieremiam Dominus ait: *Priusquam te formarem in vtero, noui te, &c.*

* subst-
scentia

*Psal. 118.
109 10.*

Ier. i.

X.

Decimo autem capitulo referuntur asserere animas, quæ humanis corporibus inseruntur, fuisse in corpore, & in cælesti habitatione peccasse, atque ob hoc a sublimibus ad inferiora delapsas, in diuersæ qualitatis principes incidisse, & per aerias ac sidereas potestates, alias duriores, alias mitiores corporibus esse inclusas, forte diuersa & conditione dissimili, vt quidquid in hac vita varie & inæqualiter prouenit, ex præcedentibus causis videatur accidere. Quam impietatis fabulam ex multorum sibi erroribus texuerunt: sed omnes eos catholica fides a corpore suæ vnitatis abscondit constanter prædicans atque veraciter, quod animæ hominum priusquam suis inspirarentur corporibus, non fuere, nec ab alio incorporarentur nisi ab opifice Deo, qui & ipfarum est creator & corporum. Et quia per primi hominis præuaricationem tota humani generis propago vitiata sit, neminem posse a conditione veteris hominis liberari, nisi per sacramentum baptismatis Christi, in quo nulla est discretio renatorū, dicente Apostolo: *Quicumque enim in Christo baptizati estis, Christum induistis.* *Galat. 5.* *Non est Iudæus, neque Græcus: non est seruus, neque liber: non est masculus, neque femina; omnes enim vnum estis in Christo Iesu.*

Concil. Tom. 7.

FF

Rom. 8.

Quid ergo hic agunt cursus siderum, quid figmenta factorum? quid mundanarum rerum mobilis status, & inquieti diuersitas? Ecce tot impares gratia Dei facit æquales, qui inter quoslibet vitæ huius labores, si fideles permanent, miseri esse non possunt, apostolicum illud in omni tentatione dicentes: *Quis nos separabit a caritate Christi? tribulatio? an angustia? an persecutio? an fames? an nuditas? an periculum? an gladius? Sicut scriptum est: quia propter te morte afficimur tota die, æstimati sumus ut oves occisionis. Sed in his omnibus superamus in eo, qui nos dilexit.* Et ideo ecclesia, quæ corpus est Christi, nihil de mundi inæqualitatibus metuit, quia nihil de bonis corporalibus concupiscit. Nec timet inani strepitu factorum grauari, quæ patientia tribulationum nouit augeri.

X I.

Vndecima ipsorum blasphemia est, qua fatalibus stellis & animas hominum & corpora opinantur adstringi, per quam amentiam, necesse est, vt homines paganorum erroribus implicati, & fauentia sibi (vt putant) sidera colere, & aduersantia studeant mitigare. Verum ista sectantibus nullus in ecclesia catholica locus est: quoniam qui se talibus persuasionibus dedit, a Christi corpore totus abcessit.

X II.

Coloss. 2.

Duodecimum inter hæc illud est, quod sub aliis potestatibus partes animæ, sub aliis corporis membra describunt, & qualitates interiorum præsulum in patriarcharum nominibus statuunt, quibus e diuerso signa fiderea, quorum virtuti corpora subiiciantur, opponunt. Et in his omnibus inextricabili se errore præpediunt, non audientes dicentem Apostolum: *Videte ne quis vos decipiat per philosophiam, & inanem fallaciam secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi, & non secundum Christum: quia in ipso inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter, & estis in illo repleti, qui est caput omnis principatus & potestatis.* Et iterum: *Nemo vos seducat, volens in humilitate & religione angelorum, quæ non vidit ambulans, frustra inflatus sensu carnis suæ, non tenens caput, ex quo totum corpus per nexus & coniunctiones ministratum & constructum crescit in augmentum Dei.* Quid ergo opus est in cor admittere, quod lex non docuit, quod prophetia non cecinit, quod euāgelii veritas non prædicauit,

Ibidem.

quod apostolica doctrina non tradidit? Sed hæc operta sunt eorum mentibus, de quibus Apostolus dicit: *Erit* ^{1. Tim. 4.} *enim tempus, cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coaceruabunt sibi magistros, prurientes auribus: & a veritate quidem auditum auertent, ad fabulas autem conuertentur.*

* vobiscum

Nihil itaque * nobiscum commune habeant, qui talia audent vel docere, vel credere, & quibullibet modis nituntur adstruere, quod substantia carnis ab spe resurrectionis aliena sit, atque ita omne sacramentum incarnationis Christi resoluunt: quia indignum fuit integrum hominem suscipi, si indignum erat integrum liberari.

XIII.

Tertiodecimo loco positum est eosdem dicere, quod omne corpus scripturarum canonicarum sub patriarcharum nominibus accipiendum sit, quia illæ duodecim virtutes, quæ reformationem hominis interioris operantur, in horum vocabulis indicentur, sine qua scientia nullam animam posse assequi, vt in eam substantiam, de qua prodiit, reformetur. Sed hanc impiam vanitatem despectui habet Christiana sapientia, quæ nouit veræ deitatis inuolabilem & inconuertibilem esse naturam: animam autem, siue in corpore viuentem, siue a corpore separatam, multis passionibus subiaceret. Quæ utique, si diuinæ esset essentia, nihil aduersi posset incidere. Et ideo ineffabiliter aliud creator est, aliud creatura. Ille enim semper idem est, & nulla varietate mutatur; hæc autem mutabilis est, etiam non mutata, quia vt non mutetur, datum poterit habere, non proprium.

XIV.

Sub quartodecimo vero capitulo, de statu corporis sentire dicuntur, quod sub potestate siderum atque signorum pro terrena qualitate teneatur, & ideo multa in sanctis libris, quæ ad exteriorem hominem pertineant, reperiri, vt in ipsis scripturis inter diuinam terrenamque naturam quædam sibi repugnet aduersitas, & aliud sit quod sibi vindicent animæ præfules, aliud quod corporis conditores. Quæ fabulæ ideo differuntur, vt & anima diuinæ affirmetur esse substantiæ, & caro credatur malæ esse naturæ; quoniam & ipsum mundum cum elementis suis non opus Dei boni, sed conditionem mali profitentur auctoris: atque vt hæc mendaciorum suorum sacrilegia

Concil. Tom. 7.

Ff ij

bonis titulis colorarent, omnia pene diuina eloquia sensuum nefandorum immiffione violarunt.

XV.

De qua re quintidecimi capituli sermo conqueritur, & præfumptionem diabolicam merito detestatur, quia & nos istud veracium testium relatione comperimus, & multos corruptissimos eorum codices, qui Canonici titulantur, inuenimus. Quomodo enim decipere simplices possent, nisi venenata pocula quodam melle prælinirent, ne vsquequaque sentirentur insuauia, quæ essent futura mortifera? Curandum ergo est, & sacerdotali diligentia maxime prouidendum, vt falsati codices, & a sincera veritate discordes, in nullo vsu lectionis habeantur: apocryphæ autem scripturæ, quæ sub nominibus apostolorum multarum habent seminarium falsitatum, non solum interdiciendæ, sed etiam penitus auferendæ sunt, atque ignibus concremandæ. Quamuis enim sint in illis quædam, quæ videantur speciem habere pietatis, nunquam tamen vacuæ sunt venenis, & per fabularum illecebras hoc latentè operantur, vt mirabilium narratione seductos, laqueis cuiuscumque erroris inuoluant. Vnde si quis episcoporum vel apocrypha haberi per domos non prohibuerit, vel sub Canonicorum nomine eos codices in ecclesia permiserit legi, qui Priscilliani adulterina sunt emendatione corrupti, hæreticum se nouerit iudicandum; quoniam qui alium ab errore non reuocat, seipsum errare demonstrat.

XVI.

Postremo autem capitulo hoc prodidit iusta querimonia, quod *Dicticini tractatus, quos secundum Priscilliani dogma conscripsit, a multis cum ueneratione legerentur; cum si aliquid memoriæ Dicticini tribuendum putant, reparationem eius magis debeant amare, quam lapsum. Non ergo Dicticinium, sed Priscillianum legunt, & illud probant, quod errans docuit, non quod correctus elegit. Sed nemo hoc impune præsumat, nec inter catholicos censeatur, quisquis utitur scripturis, non ab ecclesia solùmmodo catholica, sed etiam a suo auctore damnatis. Non sit peruersis liberum simulare quod fingunt, nec sub velamine nominis Christiani Decretorũ imperialium statuta

*Dictinũ

declinent. Ideo enim ad ecclesiam catholicam cum tanta cordis diuersitate conueniunt, vt & quos possunt, suos faciant, & legum seueritatem, dum se nostros mentiuntur, effugiant. Faciunt hoc Priscillianistæ, faciunt hoc Manichæi, quorum cum istis tam fœderata sunt corda, vt solis nominibus discreti, sacrilegiis autem suis inueniantur vnitati: quia etsi vetus testamentum, quod isti se suscipere simulant, Manichæi refutant, ad vnum tamen finem vtrorumque tendit intentio, cum quod isti recipiendo corrumpunt, illi abdicando impugnant. In execrabilibus autem mysteriis eorum, quæ quanto immundiora sunt, tanto diligentius occultantur, vnum prorsus nefas est, vna est obscœnitas, & similis turpitude. Quam etsi eloqui erubescimus, sollicitissimis tamen inquisitionibus indagatam, & Manichæorum, qui comprehensi sunt, confessionibus detectam, ad publicam fecimus peruenire notitiam; ne vlllo modo possit dubium videri, quod in iudicio nostro, cui non solum frequentissima præsentia sacerdotum, sed etiam illustrium virorum dignitas, & pars quædam senatus ac plebis interfuit, ipsorum qui omne facinus perpetrarant, ore referatum est, sicut ea, quæ ad dilectionem tuam nunc direximus, gesta demonstrant. Quod autem de Manichæorum fœdissimo scelere, hoc etiam de Priscillianistarum incestissima consuetudine olim compertum, multumque vulgatum est. Qui enim per omnia sunt impietate sensuum pares, non possunt in sacris suis esse dissimiles. Decursis itaque omnibus quæ libelli series comprehendit, & a quibus commonitorii forma non discrepat, sufficienter (vt opinor) ostendimus, quid de his, quæ ad nos fraternitas tua retulit, censeamus, & quam non sit ferendum, si tam profanis erroribus etiam quorundam sacerdotum corda consentiunt, vel (vt mitius dixerim) non resistunt. Qua conscientia honorem sibi debitum vindicant, qui pro animabus sibi creditis non laborant? Bestiæ irruunt, & ouium septa non claudunt: fures insidiantur, & excubias non prætendunt: morbi crebrescunt, & remedia nulla prospiciunt. Cum autem etiam illud addunt, vt his, qui sollicitius agunt consentire detrectent, & impietates olim toto orbe damnatas subscriptionibus suis se anathematizare dissimulent; quid de se

intelligi volunt, nisi quod de numero fratrum non sunt, sed de parte hostium.

XVII.

In eo vero quod extrema familiaris epistolæ tuæ parte posuisti, miror cuiusquam catholici intelligentiam laborare, tamquam incertum sit, an descendente ad inferna Christo, caro eius requieverit in sepulcro: quæ sicut vere & mortua est & sepulta, ita vere est die tertio resuscitata. Hoc enim & ipse Dominus denuntiauerat, dicens ad Iudæos: *Soluite templum hoc, & in triduo resuscitabo illud.* Vbi euangelista subiungit: *Hoc autem dicebat de templo corporis sui.* Cuius rei veritatem etiam David propheta prædixerat, loquens sub persona Domini saluatoris, & dicens: *Insuper & caro mea requiescet in spe: quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.* Quibus utique verbis manifestum est, quod caro Domini, & vere sepulta requieuit, & corruptionem non subiit: quia celeriter viuificata reditu animæ resurrexit. Quod non credere satis impium est, & ad Manichæi Priscillianique doctrinam pertinere non dubium est, qui sacrilego sensu ita se Christum simulant confiteri, ut incarnationis & mortis & resurrectionis auferant veritatem. Habeatur ergo inter vos episcopale Concilium, & ad eum locum, qui omnibus opportunus sit, vicinarum prouinciarum conueniant sacerdotes, ut secundum ea, quæ ad tua consulta respondimus, plenissimo disquiratur examine, an sint aliqui inter episcopos qui huius hæreseos contagio polluantur, a communione sine dubio separandi, si nefandissimam sectam per omnium sensuum prauitates damnare noluerint. Nulla enim ratione tolerandum est, ut qui prædicandæ fidei suscepit officium, is contra euangelium Christi, contra apostolicam doctrinam, contra vniuersalis ecclesiæ symbolum audeat disputare. Quales illic erunt discipuli, ubi tales docebunt magistri? Quæ illic religio populi, quæ salus plebis, ubi contra humanam societatem pudoris scissi verecundia tollitur, coniugiorum fœdera auferuntur, propagatio generationis inhibetur, carnis natura damnatur, contra verum autem veri Dei cultum trinitas deitatis negatur, personarum proprietates confunditur, anima hominis diuina essentia præ-

Ioh. 2.

Psal. 15.

dicatur, & eadem ad diaboli arbitriū carne concluditur, Dei filius per id, quo ex Virgine ortus, non per id, quo ex Patre natus est, Vnigenitus prædicatur, idemque nec vera Dei proles, nec verus Filius Virginis asseritur, vt per falsam passionem, mortemque non veram mendax etiam resurrectio resumptæ de sepulcro carnis habeatur? Frustra autem vtuntur catholico nomine, qui istis impietatibus non resistunt. Possunt hæc credere, qui possunt talia patienter audire. Deditus itaque literas ad fratres & coepiscopos nostros Tarraconenses, Carthaginenses, Lusitanos, atque Gallacos, eisque Concilium Synodi generalis indiximus. Ad tuæ dilectionis sollicitudinem pertinebit, vt nostræ ordinationis auctoritas ad prædictarum prouinciarum episcopos deferatur. Si autem aliquid (quod absit) obstiterit, quo minus possit celebrari generale Concilium Gallaciæ, saltem in vnum cōueniant sacerdotes, quibus congregatis fratres nostri Hydacius & Ceponius imminebunt coniuncta cum eis instantia tua, quo citius vel prouinciali Conuentu remedium tantis vulneribus afferatur. Data XII. Kalendas Augusti, Alypio & Ardabure viris clarissimis consulibus.

EPISTOLA XCIV.
LEONIS PAPÆ I.
AD EPISCOPOS GALLIÆ.

Mittit exemplar sententiæ, quæ in Synodo Calchedonensi a vicariis papæ prolata fuerat contra Dioscorum.

Dilectissimis fratribus Rustico, Rauennio, Venerio, & ceteris episcopis per Gallias constitutis Leo.

IMPLETIS per misericordiam Dei communibus votis, dignum est fraternitatem vestram sanctorum gaudiorum habere consortium. Nam fratres mei, qui vice mea orientali Synodo præfederunt, quæ acta retulerint significo, confirmata catholica fide, & glorificato apostolicæ prædicationis triumpho: quod etiam hi, qui ad deuiandum, vel seducti fuerant, vel impulsi, recepta veritatis luce latantur. Siquidem omnes Domini sacerdotes in v-